

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de administratorul insolvenței SRL „Inter Trade Investment Company”, Leu Vasile și recursul depus de Oleg Gonța, intervenient accesoriu și reprezentantul SRL „Inter Trade Investment Company”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inter Trade Investment Company” împotriva SRL „Dumitreanca-Agro” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2rac-167/23
NR. PIGD2-20060071-01-2rac-26072023)*

Termenul general de prescripție extinctivă, întreruperea cursului prescripției extinctive.

Judecătoria Bălți, sediul central, jud. R. Chistruga,
Curtea de Apel Bălți, jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă

30 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de administratorul insolvenței SRL „Inter Trade Investment Company”, Leu Vasile și recursul depus de Oleg Gonța, intervenient accesoriu și reprezentantul SRL „Inter Trade Investment Company”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 mai 2020, SRL „Inter Trade Invest Company” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Dumitreanca-Agro”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 48 642,56 euro, a penalității conform Acordului de recunoaștere a datoriei din 14 decembrie 2015 în mărime de 10 142,28 euro, a penalității contractuale în mărime de 29 428,75 euro și a dobânzii în mărime de 31 856,79 euro, iar în total suma de 120 070,38 Euro, în valută națională conform cursului BNM la data executării hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 14 decembrie 2012 între SRL „Inter Trade Invest Company” și SRL „Dumitreanca-Agro” a fost încheiat contractul de împrumut nr.006, potrivit căruia ultimei i s-a acordat un împrumut în sumă totală de 1 061 540 de lei, prin transfer bancar, în rate: la data de 14 decembrie 2012 a fost achitată suma de 1 025 540 de lei; iar la data de 05 februarie 2013 – suma de 36 000 de lei.

3. Conform punctului 5.1. din contract, împrumutul a fost acordat pe un termen de până la 01 mai 2013, iar conform pct. 6.1 din contract părțile au stabilit, că la expirarea termenului indicat la pct. 5.1, împrumutul se obligă ca în curs de 5 zile să restituie suma împrumutului acordat.

4. La fel a menționat că, împrumutul nu a fost restituit integral în termenul stabilit în contract, însă la 18 martie 2014 SRL „Dumitreanca-Agro” a restituit parțial împrumutul, achitând doar suma de 490 000 de lei.

5. La 14 decembrie 2015, între părți a fost încheiat Acordul de recunoaștere a datoriei, prin care împrumutul recunoaște, că a primit de la SRL „Inter Trade Invest Company” în temeiul contractului nr.006 din 14 decembrie 2012 împrumutul în mărime de 1 061 540,00 lei și care nu a fost restituit în mărime deplină (punctele 1 și 2 din Acord).

6. Conform punctului 3 din Acord, împrumutatul a confirmat că recunoaște suma restantă la contractul de împrumut, care fiind convertită în euro, constituie în total 56 346 de euro, ce include suma de bază restantă, dobânda de 1% lunar și diferența de curs valutar (conform calcului achitărilor – parte integrată a Acordului).

7. Conform punctului 4 din Acord, împrumutatul a garantat achitarea sumei de 56 346 de euro în termen până la 25 decembrie 2015.

8. Totodată a remarcat că, până la data de 25 decembrie 2015 datoria nu a fost achitată, făcând trimitere la punctul 5 din Acordul de recunoaștere a datoriei, subliniind că la data de 26 decembrie 2015 datoria constituie 66 488,28 de euro (56 346 de euro + penalitatea calculată de la această sumă pentru 180 de zile în mărime de 10 142,28 de euro).

9. Ulterior, la 11 august 2016, între creditorul SRL „Dumitreanca-Agro”, debitorul SRL „Turbilon Teh” și debitorul SRL „Inter Trade Invest Company” a fost încheiat contractul de preluare a datoriei nr.02/DA-TT/1 prin care noul debitor a preluat datoria debitorului față de creditorul SRL „Dumitreanca-Agro” în mărime de 1 370,18 lei, în temeiul căruia SRL „Inter Trade Invest Company” și-a micșorat creanța existentă în raport cu împrumutatul-debitorul SRL „Dumitreanca-Agro” cu suma de 1 370,18 lei.

10. La 20 septembrie 2018, între cedentul SRL „Inter Trade Invest Company”, cesionarul SRL „Quadrotech” și debitorul SRL „Dumitreanca-Agro” a fost încheiat contractul de cesiune a creanței nr.003, în temeiul căruia cedentul SRL „Inter Trade Invest Company” și-a micșorat creanța existentă în raport cu împrumutatul-debitor SRL „Dumitreanca-Agro” cu suma de 150 000 de lei.

11. Astfel, reieșind din conținutul Acordului de recunoaștere al datoriei din 14 decembrie 2015, dar având în vedere achitățile efectuate de către împrumutat, datoria pârâtului SRL „Dumitreanca-Agro” față de SRL „Inter Trade Invest Company” în temeiul contractului de împrumut nr.006 din 14 decembrie 2012 constituie 56 346 de euro, din care urmează de scăzut suma stinsă la 11 august 2016 de 62,08 euro (1370,18 lei conform cursului BNM din 11.08.2016 – 1 euro = 22,0723 lei) și suma stinsă la 20.09.2018 de 7641,36 euro (150.000,00 lei conform cursului BNM din 20.09.2018 – 1 euro = 19,6302 lei). Așa dar, din suma de 56346,00 – 62,08 – 7641,36 = 48.642,56 euro.

12. Concomitent a reliefat că, încercările administratorilor SRL „Inter Trade Invest Company” și SRL „Dumitreanca-Agro” privind restituirea datoriei în mod amiabil, s-au soldat cu eșec.

13. Aderent a invocat că, potrivit pct.5 al acordului de recunoaștere a datoriei din 14 decembrie 2015 există prevăzută posibilitatea calculării penalității în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere. Astfel, penalitatea a fost calculată din suma datoriei de 48 642,56 de euro pentru două etape, pentru perioada 02 septembrie 2018 – 01 martie 2019 (180 zile) care constituie suma de 8 804,30 euro și pentru etapa a doua 02 martie 2019 – 28 aprilie 2020 (180 zile) care constituie 20 624,45 de euro, în total suma de 29 428,75 de euro.

14. La fel, consideră că în temeiul art. 942 alin. (1) și (4) Cod civil, este îndreptățit să solicite și dobânzi de întârziere pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 01 martie 2019, ceea ce constituie 31 856,79 de euro.

15. A solicitat reclamantul, încasarea de la SRL „Dumitreanca-Agro” în beneficiul SRL „Inter Trade Invest Company” a datoriei în mărime de 48 642,56 de euro, a penalității conform Acordului de recunoaștere a datoriei din 14 decembrie 2015 în mărime de 10 142,28 de euro, a penalității contractuale în mărime de 29 428,75 de euro și a dobânzii în mărime de 31 856,79 de euro, iar în total suma de 120 070,38 de euro, în valută națională conform cursului BNM la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată suportate în legătură cu prezentul proces.

16. Prin încheierea din 01 decembrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu, administratorul insolvenței SRL „Inter Trade Investments Company”, Leu Vasile.

17. Prin încheierea din 15 decembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, a fost respinsă cererea reprezentantului SRL „Dumitreanca-Agro”, privind excepția de tardivitate.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

18. Prin hotărârea din 16 decembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Inter Trade Invest Company” și s-a încasat de la SRL „Dumitreanca-Agro” în beneficiul lui SRL „Inter Trade Invest Company”, suma de 120 070 38 de euro, în valută națională conform cursului BNM la data executării hotărârii și suma de 34 207,23 lei drept compensare a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

19. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 28 decembrie 2021 și ulterior la 18 mai 2022, SRL „Dumitreanca-Agro” prin intermediul

avocatului Pînzaru Dorian a depus apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 15 decembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central și a hotărârii din 16 decembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea privind excepția de tardivitate.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

20. Prin decizia din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea de apel, s-a casat integral încheierea din 15 decembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul Central și hotărârea din 16 decembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul Central, și s-a pronunțat o nouă hotărâre, după cum urmează: S-a admis cererea formulată de SRL „Dumitreanca-Agro” de ridicare a excepției de tardivitate, și s-a respins, ca tardivă, acțiunea formulată de SRL „Inter Trade Invest Company” către SRL „Dumitreanca-Agro” privind încasarea datoriei.

21. Instanța de apel a reținut că încheierea contractului de cesiune a creanței nr.003 din 20 septembrie 2018, între SRL „Inter Trade Invest Company” (cedent), SRL „Quadrotech” (cesionar) și SRL „Dumitreanca-Agro” (debitor), prin care cesionarul SRL „Quadrotech” s-a obligat să achite cedentului SRL „Inter Trade Invest Company” datoria debitorului SRL „Dumitreanca-Agro”, precum și achitarea efectuată de SRL „Dumitreanca-Agro” noului său creditor - SRL „Quadrotech” (în baza contractului de cesiune a creanței), nu condiționează nici prelungirea, nici suspendarea și nici întreruperea termenului de prescripție extinctivă; or, termenul care a început să curgă la 25 decembrie 2015 se finalizează la 24 decembrie 2018.

22. Instanța de apel a reiterat că contractul de cesiune a creanței nr.003 din 20.09.2018, încheiat între SRL „Inter Trade Invest Company” (cedent), SRL „Quadrotech” (cesionar) și SRL „Dumitreanca-Agro” (debitor), nu vizează specificarea în concret a naturii obligației cesionarului; or, există indicat în contract faptul că, SRL „Quadrotech” (cesionar) se obligă să achite lui SRL „Inter Trade Invest Company” (cedent) suma de 150 000 de lei rezultată dintr-un act de verificare datat cu 20.09.2018 și nu din contractul de împrumut nr.006 din 14.12.2012 sau din Acordul de recunoaștere a datoriei din 14.12.2015. Mai mult, suma de 150 000 de lei pe care SRL „Dumitreanca-Agro” (debitor) a transferat-o în contul noului său creditor - SRL „Quadrotech”, se indică că este rezultată din contractul de cesiune a creanței, dar nu din contractul de împrumut sau a Acordului de recunoaștere a datoriei.

23. Conform art. 277 alin. (1) Cod civil în redacția de până la 01 martie 2019, cursul prescripției extinctive se întrerupe atunci când debitorul

săvârșește acțiuni din care să rezulte că el recunoaște datoria. La caz, ca să fie aplicate normele citate (în cazul achitării sumei de 150 000 de lei), achitarea de către debitorul SRL „Dumitreanca-Agro” a sumei de 150 000 lei urma să fie achitată în contul stingerii datoriei debitorului în baza contractului de împrumut nr.006 din 14.12.2012 sau Acordului de recunoaștere a datoriei din 14.12.2015, fapt care să fie menționat în mod expres în operațiunea bancară de transfer a sumei menționate, ceea ce în realitate nu se atestă (f.d. 160, 161 vol.II).

24. Alăturat contractului de cesiune a creanței există anexat Actul de cesiune a dreptului de creanță semnat de părți la 20.09.2018, însă nici în conținutul acestui Act nu rezultă că cesiunea creanței debitorului SRL „Dumitreanca-Agro” s-a realizat în temeiul contractului de împrumut nr.006 din 14.12.2012 sau Acordului de recunoaștere a datoriei din 14.12.2015 (f.d. 20 vol.II).

25. Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că, deoarece nu s-a constatat că debitorul SRL „Dumitreanca-Agro” a săvârșit acțiuni de recunoaștere a datoriei rezultate anume din contractul de împrumut nr.006 din 14.12.2012 sau din Acordul de recunoaștere a datoriei din 14.12.2015, iar din norma art. 273 Cod civil (de până la modernizare) rezultă că cesiunea de creanță nu are incidență asupra termenului de prescripție extinctivă, nu s-au constatat împrejurări de modificare a termenului de prescripție extinctivă care a început să curgă în baza contractului de împrumut și a Acordului de recunoaștere a datoriei - la data de 25.12.2015 și care s-a finalizat la data de - 24.12.2018, iar, odată ce acțiunea în judecată a fost înaintată de către reclamant la data de - 03.06.2020, aceasta s-a prescris, motiv din care acțiunea necesită a fi respinsă, ca tardivă.

26. Totodată instanța de apel a menționat că, nici contractul de preluare a datoriei nr.02/DA-TT/1 din 11.08.2016 semnat între SRL „Dumitreanca-Agro” (creditor), SRL „Turbilon Teh” (debitor) și SRL „Inter Trade Invest Company” (noul debitor) nu rezultă din contractul de împrumut nr.006 din 14.12.2012 sau Acordul de recunoaștere a datoriei din 14.12.2015, astfel încât nici acest contract nu este incident situației de modificare a termenului de prescripție extinctivă ca rezultat a acestora. Or, în cazul contractului menționat de preluare a datoriei, SRL „Dumitreanca-Agro” figurează ca creditor al datoriei debitorului SRL „Turbilon Teh”, pe care s-a obligat s-o achite SRL „Inter Trade Invest Company”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

27. La 07 iulie 2023, administratorul insolvenței SRL „Inter Trade Investment Company”, Vasile Leu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți și menținerea hotărârii din 16 decembrie 2021 a Judecătoria Drochia, sediul Central. Totodată a solicitat încasarea din contul SRL „Dumitreanca-Agro” în folosul SRL „Inter Trade Investments Company”, în proces de insolvență a penalității contractuale calculate pentru perioada 18 decembrie 2021–22 iunie 2022 în mărime de 9096,16 Euro, solicitată la Curtea de Apel Bălți.

28. La 24 iulie 2023, reprezentantul SRL „Inter Trade Investment Company” și intervenientul accesoriu, Oleg Gonța, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți și menținerea hotărârii din 16 decembrie 2021 a Judecătoria Drochia, sediul Central. Totodată a solicitat compensarea recurentului a cheltuielilor de judecată suportate pe marginea prezentului proces.

ARGUMENTELE RECURSULUI

29. În motivarea recursului, administratorul insolvenței SRL „Inter Trade Investment Company”, Leu Vasile a invocat că la adoptarea deciziei contestate, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și a dat apreciere greșită probelor.

30. Recurentul a insistat că, SRL „Dumitreanca-Agro”, a recunoscut legalitatea contractului de împrumut, iar termenul de prescripție a fost întrerupt. Or, intimatul, în cererea de apel a menționat că, termenul de prescripție a început a curge de la data de 25 decembrie 2015 și a expirat la 24 decembrie 2018.

31. În motivarea recursului, Oleg Gonța, intervenient accesoriu și reprezentantul SRL „Inter Trade Investment Company”, a invocat că la adoptarea deciziei contestate, instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor, iar erorile comise duc la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

32. Recurentul a insistat că, între SRL „Inter Trade Investment Company” și SRL „Dumitreanca-Agro” nu au existat alte raporturi juridice decât cele legate de contractul de împrumut nr. 006 din 14 decembrie 2012 și actele subsecvente acestuia.

33. Respectiv, în temeiul contractului de cesiune a creanței din 20 septembrie 2018, dar și a documentelor bancare indicate, rezultă că SRL

„Dumitreanca-Agro” a săvârșit o nouă acțiune de recunoaștere a datoriei la contractul de împrumut nr. 006 din 14 decembrie 2012, care a fost apreciat de instanța de apel că nu ar constitui temei pentru întreruperea termenului de prescripție.

34. Consideră recurentul că, recunoașterea datoriei în mărime de 421 540 de lei la data de 31 decembrie 2018, potrivit Actului de verificare, conform căruia debitorul recunoaște soldul în favoarea creditorului, are ca efect aplicarea unui nou termen de prescripție extinctivă până la data de 31 decembrie 2021.

POZIȚIA INTIMATEI

35. Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatei cererea de recurs, informând-o despre posibilitatea depunerii referinței la recurs.

36. Până la data examinării admisibilității cererii de recurs, referință prin care să-și exprime poziția, intimata nu a depus.

37. LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

38. Prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11- 16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

39. Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.”

40. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

41. Art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de recurs:

„(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului. (3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale. (4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

42. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

43. Art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare de la 01 septembrie 2023):

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

44. Art. 13 alin. (5¹) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție:

„(5¹) Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componentă, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

45. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare de la 1 septembrie 2023):

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

46. Art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: c) să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”

47. Art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.”

48. Art. 240 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) La deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. (3) Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.”

49. Art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (3) Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.”

50. Art. 130 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. (2) Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.”

51. Art. 267 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019):

„Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani..”

52. Art. 272 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019):

„(1) Termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.”

53. Art. 277 din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019):

„(1) Cursul prescripției extinctive se întrerupe: a) în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit; b) în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria.

(2) După întreruperea cursului prescripției extinctive, începe să curgă un nou termen. Timpul scurs pînă la întreruperea cursului prescripției extinctive nu se include în noul termen de prescripție extinctivă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

54. Referitor la termenul de depunere a recursului. Completul de judecată atestă că acesta a fost declarat în termen, or, decizia contestată a fost notificată recurenților prin intermediul poștei electronice la 25 mai 2023, iar administratorul insolvenței SRL „Inter Trade Investment Company”, Leu Vasile a declarat recurs la 07 iulie 2023 și Oleg Gonța, intervenient accesoriu și reprezentantul SRL „Inter Trade Investment Company”, la 24 iulie 2023.

55. În recursul declarat, în esență, recurenții au invocat faptul că instanța inferioară nu a ținut cont de probele anexate la materialele cauzei, a dat o apreciere greșită probelor, iar erorile comise duc la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

56. De asemenea, recurenții au subliniat că între SRL „Inter Trade Investment Company” și SRL „Dumitreanca-Agro” nu au existat alte raporturi juridice decât cele legate de contractul de împrumut nr. 006 din 14 decembrie 2012 și actele subsecvente acestuia.

57. Respectiv, în temeiul contractului de cesiune a creanței din 20 septembrie 2018, dar și a documentelor bancare indicate, rezultă că SRL „Dumitreanca-Agro” a săvârșit o nouă acțiune de recunoaștere a datoriei la contractul de împrumut nr. 006 din 14 decembrie 2012, care a fost apreciat de instanța de apel că nu ar constitui temei pentru întreruperea termenului de prescripție.

58. Recunoașterea datoriei în mărime de 421 540 de lei la data de 31 decembrie 2018, potrivit Actului de verificare, conform căruia debitorul recunoaște soldul în favoarea creditorului, are ca efect aplicarea unui nou termen de prescripție extinctivă până la data de 31 decembrie 2021.

59. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, examinând recursurile declarate de administratorul insolvenței SRL „Inter Trade Investment Company”, Leu Vasile și Oleg Gonța, intervenient accesoriu și reprezentantul SRL „Inter Trade Investment Company”, împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, consideră că acestea urmează a fi admise din motivele ce urmează.

60. Completul de judecată atrage atenția asupra faptului că decizia instanței de apel creează o impresie rezonabilă de superficialitate.

61. Instanța de recurs consideră că instanța de apel nu a furnizat o motivare adecvată și clară în ceea ce vizează depunerea acțiunii cu omiterea termenului de prescripție.

62. Într-adevăr, art. 267 alin. (3) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) stipulează că termenul general în interiorul căruia persoana

poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată dreptul încălcat este de 3 ani.

63. Însă, instanța de apel nu a dat apreciere documentului ce se conține la materialele cauzei, și anume a Actului de verificare între SRL „Dumitreanca-Agro” și SRL „Inter Trade Invest Company” (f.d.9, Vol.II). Acest act, deși e semnat doar de contabilul șef a SC ”Dumitreanca-Agro” SRL, a fost prezentat instanței anume de către reprezentantul părâtei. Din conținutul acestui act nu reiese că între părți ar fi fost și alte raporturi juridice care să justifice efectuarea plății din 01.12.2018.

64. Prin urmare, instanța de recurs subliniază că, cauza trebuie trimisă la rejudecare deoarece instanța de apel nu a evaluat mult aspectual și nu a oferit un răspuns fără echivoc tuturor argumentelor **importante** pentru soluționarea justă a cauzei invocate de părți, fiind aplicate incorect dispozițiile legale incidente și apreciate eronat probele anexate.

65. În lipsa unei motivări clare, există incertitudini în ceea ce privește raționamentul instanței și modul în care a fost aplicată legea în acest caz.

66. În conexiunea circumstanțelor expuse cu normele legale citate supra, instanța de recurs ajunge la concluzia că soluția adoptată de către instanța de apel este nemotivată.

67. Din aceste motive, Completul de judecată consideră recursul declarat de administratorul insolvenței SRL „Inter Trade Investment Company”, Leu Vasile și recursul depus de Oleg Gonța, intervenient accesoriu și reprezentantul SRL „Inter Trade Investment Company”, ca fiind fondate, impunându-se admiterea acestora, casarea deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, pentru a reanaliza actele subsecvente a contractul de împrumut nr. 006 din 14 decembrie 2012, în contextul îtreruperii termenului de prescripție.

68. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 445 alin. (1) lit. c), alin. (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU MAJORITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de administratorul insolvenței SRL „Inter Trade Investment Company”, Leu Vasile și recursul depus de Oleg Gonța, intervenient accesoriu și reprezentantul SRL „Inter Trade Investment Company”.

Casează integral decizia din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți și restituie cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inter Trade Investment Company” împotriva SRL „Dumitreanca-

Agro” cu privire la încasarea datoriei, la rejudecare în Curtea de Apel Bălți,
în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni